

Αριθμός 40/1995

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Ιανουαρίου 1994 με την εξής σύνθεση : Σ. Γιάγκας, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Β Τμήματος, Φ. Στεργιόπουλος, Σ. Καραλής, Δ. Κωστόπουλος, Ε. Γαλανού, Σύμβουλοι, Π. Κοτσώνης, Σ. Μαρκάτης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Μπερδεμπέ, Γραμματέας του Β Τμήματος.

Γ ι α να δικάσει την από 28 Ιανουαρίου 1991 αίτηση :

τ ο υ Διευθυντού του Τελωνείου Αντικύρας Βοιωτίας, ο οποίος παρέστη με τον Παν.

Κιούση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

κ α τ ά της Ανωνώμου Εταιρείας με την επωνυμία "ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕ", που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σ. αρ. 1, η οποία δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων Διευθυντής επιδιώκει να αναιρεθούν οι : α)

1416/1990 και β) 1385/1990 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Σ.

Καραλή.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον αντιπρόσωπο του αναιρεσείοντος Διευθυντού, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου κ α ι,

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως δεν απαιτείται κατά το νόμο καταβολή τελών και παραβόλου.

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η αναίρεση 1) της υπ' αριθ. 1416/1990 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, κατά το μέρος που έγινε με αυτήν δεκτή η έφεση της αναιρεσίβλητης εταιρείας κατά της υπ' αριθ. 168/1988 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Λιβαδειάς που είχε απορρίψει την προσφυγή της εν λόγω εταιρείας κατά α) της από 27-4-1987 αποφάσεως της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 18 παρ. 1 της από 27-8-1960 σύμβασης των δικαιοπαρόχων της εν λόγω εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο που κυρώθηκε με το ν.δ. 4110/1960 και β) της επί της υπ' αριθ. 705/1986 διασάφησης εισαγωγής του Τελωνείου Αντικύρας γενομένης πράξεως χρεώσεως δασμών και λοιπών φόρων επί πρώτων και βοηθητικών υλών που εισήγαγε η αναιρεσίβλητη και 2) της υπ' αριθ. 1385/1990 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς με την οποίαν απερρίφθη η έφεση του Δημοσίου κατά της ίδιας αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Λιβαδειάς.

3. Επειδή, νομίμως η κρινόμενη αίτηση εισάγεται ενώπιον του Τμήματος με επταμελή σύνθεση μετά την από 14-5-1991 πράξη του Προέδρου του Τμήματος, λόγω σπουδαιότητας.

4. Επειδή, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις με τις οποίες, κατά τα προεκτεθέντα, αφενός μεν έγινε δεκτή η έφεση της αναιρεσίβλητης εταιρείας αφετέρου δε απερρίφθη η έφεση του Δημοσίου κατά της πρωτόδικης απόφασης που είχε απορρίψει την προσφυγή της εν λόγω εταιρείας, ως απαράδεκτη, είναι συναφείς και συμπροσβάλλονται παραδεκτώς με κοινό δικόγραφο. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση, ασκηθείσα και κατά τα λοιπά παραδεκτώς, είναι τύποις δεκτή και εξεταστέα περαιτέρω.

5. Επειδή, στο άρθρο 18 παρ. 1 της από 27-8-1960 συμβάσεως μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της αλλοδαπής εταιρείας "PECHINEY COMPAGNIE DE PRODUITS CHIMIQUES

ET ELEKTROMETALLURGIQUES S.A." κλπ., που κυρώθηκε με το ν.δ. 4110/1960 (162 Α),

ορίζεται ότι : "Οι δασμοί και οι μετ' αυτών συνεισπραττόμενοι φόροι επί των εισαχθησομένων πρώτων υλών και βοηθητικών τοιούτων των αναγκαίων ή χρησίμων δια

την λειτουργία του ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ και παραγωγή των προϊόντων θα χρεούνται εις ειδικόν λογαριασμόν. Εις το τέλος εκάστου οικονομικού έτους θα γίνεται εκκαθάρισις και α) θα καταβάλλωνται υπό της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ εντός του μηνός Φεβρουαρίου, τα ποσά των δασμών κλπ. τα αναλογούντα επί του τμήματος των πρώτων και βοηθητικών υλών, αίτινες ενεσωματώθησαν εις προϊόντα πωληθέντα εν τη ημεδαπή(β) θα διαγράφεται το υπόλοιπον ποσόν των δασμών κλπ. το αναλογούν εις το τμήμα των πρώτων και βοηθητικών υλών, των χρησιμοποιηθεισών δια την παραγωγήν των εις την αλλοδαπήν εξαχθέντων προϊόντων της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ . . .". Εξάλλου, στο άρθρο 3 παρ. 4 της από 15-2-1969 συμβάσεως μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της αναιρεσίβλητης εταιρείας, που κυρώθηκε με το ν.δ. 221/1969 (118 Α), ορίζεται ότι "Η αληθής έννοια των λέξεων "πρώτων υλών και βοηθητικών τοιούτων κλπ" του άρθρου 18 παράγραφος 1 της Συμβάσεως της 27 Αυγούστου 1960 είναι ότι περιλαμβάνονται τα ανταλλακτικά, τα εργαλεία, τα εξαρτήματα και εν γένει παν αναγκαίον υλικόν ή χρήσιμον δια την λειτουργία του εργοστασίου". Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι για τις εισαγόμενες πρώτες και βοηθητικές ύλες δεν ακολουθείται η συνήθης διαδικασία χρεώσεως δασμών και λοιπών φόρων, υπό την έννοια αμέσου προσδιορισμού της πραγματικής δασμοφορολογικής επιβαρύνσεως του εισαγωγέως, ούτε θεσπίζεται απλώς αναστολή καταβολής οφειλομένων πράγματι κατά νόμον δασμών και λοιπών φόρων, αλλά καθιερώνεται ειδική διαδικασία, σύμφωνα με την οποία, ενόψει προφανώς των συνθηκών της οικείας επιχειρήσεως, η ακριβής πραγματική επιβάρυνση αυτής με δασμούς και λοιπούς φόρους παραμένει εκκρεμής μέχρι του τέλους εκάστου οικονομικού έτους, οπότε και οριστικοποιείται με την συντασσόμενη εκκαθάριση. Εν όψει αυτών, κατά την ορθή έννοια των ανωτέρω διατάξεων και των άρθρων 73 και 74 του Κ.Φ.Δ., αναφερομένων σε πράξεις "βαρυνούσας" κατά νόμον τον φορολογούμενο κατά το περιεχόμενό τους, προσβλητή με προσφυγή είναι όχι κάθε μία από τις εν εκκρεμότητα τελούσες ως προς την πραγματική επιβάρυνση επί μέρους πράξεις χρεώσεως δασμών και λοιπών φόρων, αλλά η πράξη ή οι πράξεις χρεώσεως που συντάσσονται επί των διασαφήσεων εισαγωγής, όπως οι πράξεις αυτές τελικώς διαμορφώνονται ως προς τη φορολογική επιβάρυνση με την κατά το τέλος εκάστου οικονομικού έτους εκκαθάριση του ειδικού λογαριασμού, επιμεριστικώς επ' αυτών εφαρμοζόμενη, μετά την οποία άλλωστε εκκαθάριση γίνεται καταβολή μόνον των κριθέντων ως πράγματι οφειλομένων δασμών και λοιπών φόρων. Συνεπώς, η κατά το άρθρο 77 του Κ.Φ.Δ. προθεσμία προς άσκηση προσφυγής δεν αρχίζει πριν από την κτήση εκτελεστότητας της πράξεως ή των πράξεων χρεώσεως κατά τον προεκτεθέντα τρόπο.

6. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι εκτελεστή πράξη παραδεκτώς προσβαλλομένη με προσφυγή ήταν η αρχική πράξη χρεώσεως, ότι η προσφυγή της αναιρεσίβλητης ήταν εκπρόθεσμη λόγω ενάρξεως της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής

από την αρχική εκτελεστού χαρακτήρα πράξη χρεώσεως, η οποία κατέση οριστική από της παραλαβής των εισαχθέντων εμπορευμάτων ειδικότερα δε ότι η προσφυγή ήταν εκπρόθεσμη ως ασκηθείσα μετά πάροδο είκοσι ημερών από την ημέρα του τελωνισμού ο οποίος έγινε παρουσία του εκτελωνιστή της αναιρεσίβλητης και την υπογραφή υπ' αυτού της πράξεως χρεώσεως και ότι μη νομίμως έκρινε το διοικητικό εφετείο με την πρώτη από τις ήδη αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις (1416/1990) ότι η προσφυγή της αναιρεσίβλητης κατά των επίδικων πράξεων ήταν εμπρόθεσμη, με τη σκέψη ότι η εν λόγω εταιρία δεν είχε λάβει ενυπογράφως γνώση η ίδια ή με το νόμιμο αντιπρόσωπό της της γενομένης χρεώσεως ούτε είχε κοινοποιηθεί σ' αυτή το

αποτέλεσμα της οριστικής χρέωσης. Ο λόγος όμως αυτός αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος διότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η αρχική πράξη ή πράξεις χρέωσης δεν είναι εκτελεστές πριν από την ως άνω εκκαθάριση του ειδικού λογαριασμού και δεν κινούν την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής πριν αποκτήσουν εκτελεστότητα κατά τον εν λόγω τρόπο.

7. Επειδή, με το άρθρο 112 του Συντάγματος του 1952 προεβλέφθη ότι "νόμος εφ' άπαξη εκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει την προστασίαν των εκ της αλλοδαπής εισαγομένων προς τοποθέτησιν εις την Χώραν κεφαλαίων". Περαιτέρω, κατ' εφαρμογήν της εν λόγω διατάξεως εξεδόθη το Ν.Δ. 2687/1953 "περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού" (ΦΕΚ Α 317), με το οποίο ορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, οι παρεχόμενες φορολογικές διευκολύνσεις, προκειμένου περί των δια διοικητικής πράξεως (και υπό προϋποθέσεις) υπαγομένων στις διατάξεις του επιχειρήσεων. Τέλος, στο άρθρο 107 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος του 1975 ορίζεται ότι "η πρό της 21 Απριλίου 1967 ηυξημένης τυπικής ισχύος νομοθεσία προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού, διατηρεί την ην εκέκτητο ηυξημένην τυπικήν ισχύν, εφαρμοζομένη και επί των εφεξής εισαγομένων κεφαλαίων . . .".

8. Επειδή, οι ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, αναφερόμενες σε εφ' άπαξ έκδοση νόμου για την προστασία των εισαγομένων κεφαλαίων από το εξωτερικό, αναφέρονται σε νόμο ηυξημένης τυπικής ισχύος και δεν αποκλείουν την έκδοση άλλων μη ηυξημένης τυπικής ισχύος νόμων για την προστασία των επενδύσεων και την εισαγωγή κεφαλαίων. Οι άλλοι αυτοί νόμοι, δεν έχουν μεν την ηυξημένη τυπική ισχύ του Ν.Δ. 2687/1953, οι προβλεπόμενες όμως από αυτούς ρυθμίσεις δεν είναι αντισυνταγματικές εκ μόνου του λόγου ότι τα παρεχόμενα ευεργετήματα (μεταξύ των οποίων και απαλλαγές από φόρους) είναι ενδεχομένως διάφορα ή μεγαλύτερα από τα προβλεπόμενα στο Ν.Δ. 2687/1953 ή εκ του ότι αφορούν επιχειρήσεις έχουσες εκ παραλλήλου υπαχθεί στις διατάξεις του τελευταίου αυτού Ν.Δ/τος.

9. Επειδή, προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση ότι η επίδικη απόφαση της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 18 της ως άνω συμβάσεως (όπως προκύπτει από την όλη διατύπωση του σχετικού λόγου ότι πρόκειται περί της πράξεως αυτής ήταν νομικώς πλημμελής εκ του λόγου ότι διέγραψε το τμήμα των δασμών το αφορών τις πρώτες ύλες που είχαν χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή των προϊόντων της αναιρεσίβλητης, των εξαχθέντων στην αλλοδαπή, κατ' εφαρμογήν του εν λόγω άρθρου 18 της συμβάσεως, το οποίο είναι αντισυνταγματικό διότι αφενός μεν καθιερώνει υπέρ της αναιρεσίβλητης, η οποία είχε υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.Δ. 2687/1953, φορολογική απαλλαγή πέραν των περιοριστικών ορίων που προβλέπει το υπερτέρας τυπικής ισχύος άρθρο 8 του εν λόγω Ν.Δ/τος 2687/1953, αφετέρου δε παρέχει σε συνδυασμό με τα άρθρα 12 παρ. 1 και 19 παρ. 3 της ίδιας συμβάσεως τις διευρυμένες φορολογικές απαλλαγές για όλη τη διάρκεια της συμβάσεως, δηλαδή και πέραν της προβλεπόμενης από το ως άνω άρθρο 8 (του Ν.Δ. 2687/1953) δεκαετίας και ότι, συνεπώς, έσφαλε το διοικητικό εφετείο μη εξετάσαν την προαναφερθείσα νομική πλημμέλεια. Ο λόγος όμως αυτός αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η επίδικη πράξη δεν ήταν νομικά πλημμελής εκ του λόγου ότι εφήρμοσε τη διάταξη του άρθρου 18 της ως άνω συμβάσεως και, συνεπώς, δεν έσφαλε το διοικητικό εφετείο το οποίο δεν εξέτασε τέτοια πλημμέλεια.

10. Επειδή, κατά το άρθρο 166 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας "δικαίωμα εφέσεως έχει ο πρωτοδίκως ηττηθείς διάδικος". Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, δικαίωμα εφέσεως έχει και ο νικήσας διάδικος εάν βλάπτεται από τις αιτιολογίες της πρωτοδίκου αποφάσεως.

11. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση η αναιρεσίβλητη εταιρία, ισχυριζόμενη ότι οι δασμοί τους οποίους υπεχρεούτο να καταβάλει βάσει του άρθρου 18 παρ. 1 της κυρωθείσης με το Ν.Δ. 4110/1960 συμβάσεως υπολογίζονται με παγιοποιημένο τον

ισχύοντα κατά το χρόνο της συμβάσεως δασμολογικό συντελεστή, άσκησε προσφυγή κατά της από 27-4-1987 εκθέσεως εκκαθαρίσεως των ποσοτήτων εισαχθεισών το έτος 1986 πρώτων και βοηθητικών υλών, από τις οποίες παρήχθησαν προϊόντα πωληθέντα στην ημεδαπή, και των επ' αυτών αναλογούντων δασμών αφενός και αφετέρου κατά της επί της υπ' αριθμ. 705/1986 διασάφησης εισαγωγής συνταχθείσης πράξεως του Τελωνείου Αντικύρας, με την οποία χρεώθηκαν οι αναλογούντες στα εισαχθέντα είδη δασμοί και λοιποί φόροι με συντελεστή αυξημένο έναντι του ισχύοντος κατά το χρόνο συνάψεως της κυρωθείσης με το Ν.Δ. 4110/1960 συμβάσεως. Το διοικητικό πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη, λόγω μη εκτελεστού χαρακτήρα των προσβληθεισών πράξεων, με τη σκέψη ότι η μεν έκθεση εκκαθαρίσεως αποτελεί πράξη λογιστικού προσδιορισμού των τελικώς οφειλομένων δασμών και λοιπών φόρων,

η δε επί της διασαφήσεως πράξη χρεώσεως αποτελεί προσωρινή πράξη υπολογισμού των οφειλόμενων για τη συγκεκριμένη εισαγωγή δασμών. Το Δημόσιο, το οποίο με την έκθεση του άρθρου 82 του Κ.Φ.Δ. είχε υποστηρίξει ότι η πράξη χρεώσεως είχε προσβληθεί εκπροθέσμως, άσκησε έφεση κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως, την έφεση δε αυτή η δεύτερη των ήδη προσβαλλομένων αποφάσεων απέρριψε ως απαράδεκτη, με τη σκέψη ότι το Δημόσιο, ως νικήσας διάδικος δεν είχε το δικαίωμα να ασκήσει έφεση κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως που είχε απορρίψει στο σύνολό της την προσφυγή της αναιρεσίβλητης. Η κρίση όμως αυτή του διοικητικού εφετείου δεν είναι νόμιμη, διότι το Δημόσιο υφίστατο βλάβη, κατά την έννοια του άρθρου 166 παρ. 1 του Κ.Φ.Δ., από την πρωτόδικη απόφαση, προερχόμενη από το δεδικασμένο περί την έλλειψη καταλογιστικού χαρακτήρα της πράξεως χρεώσεως ως προς τον εφαρμοστέο δασμολογικό συντελεστή και την μη δέσμευση της αναιρεσίβλητης από την πράξη αυτή καθ' όσον αφορά το ζήτημα τούτο. Είχε, επομένως, το Δημόσιο έννομο συμφέρον για την άσκηση εφέσεως κατά της αποφάσεως του διοικητικού πρωτοδικείου. Συνεπώς, έσφαλε η δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση τ' αντίθετα δεχθείσα, για το λόγο δε αυτό, που βάσιμα προβάλλεται, πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση καθ' ο μέρος στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1385/1990 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς και να αναιρεθεί η απόφαση αυτή, η δε υπόθεση πρέπει κατά τούτο να παραπεμφθεί στο ίδιο δικαστήριο για νέα κρίση.

12. Επειδή, κατόπιν αυτών, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος που στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1416/1990 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς και να γίνει δεκτή κατά το μέρος που στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1385/1990 αποφάσεως του ίδιου Εφετείου.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση καθ' ο μέρος στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1416/1990 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς.

Δέχεται εν μέρει την ως άνω αίτηση, δηλαδή κατά το μέρος που στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1385/1990 αποφάσεως του ίδιου Εφετείου.

Αναιρεί την απόφαση αυτή του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, στο οποίο και παραπέμπει την υπόθεση σύμφωνα με το σκεπτικό και Συμψηφίζει μεταξύ των διαδίκων τη δικαστική δαπάνη.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 20 Ιανουαρίου 1994 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της

11ης

Ιανουαρίου 1995.

Ο Πρόεδρος του Β Τμήματος Η Γραμματέας του Β Τμήματος

Σ. Γιάγκας

Μ. Μπερδεμπέ